

DJUMANSI OG ARDJOUMA HJÆLPER FAMILIEN

📖 LINE GØRUP TROLLE 📍 CISSÉ AMADOU

Det plasker friskt, da Djumansi hælder det klare vand fra baljen ned i krukken. Djumansi og hendes storesøster Bavargou henter vand hver morgen. De bærer vandet i store baljer på hovedet. De går forsigtigt gennem majsmarken hjem til huset uden at spilde. Alt det vand, familien skal bruge i løbet af en dag, skal de hente ved pumpen – både til madlavning, opvask og bad.

Djumansi er 17 år og bor sammen med sine forældre og fire søskende. Hendes yngste bror hedder Ardjouma. Han er 12 år. Vandet skal ikke bæres så langt mere. For i år er familien flyttet til et nyt hus tættere på pumpen.

Fra lobi-traditioner til kristendom

Før boede Djumansi og hendes familie i et traditionelt lobi-hus. Det var bygget af mudder, og i stedet for værelser var der flere små, runde huse. Det nye hus er ikke et lobi-hus. Det er firkantet og bygget af mursten. Djumansi synes, det nye hus er bedre. I det gamle hus regnede det ind i regntiden. Det nye hus er helt tæt. Her kan de sove trygt hele året.

Da Djumansi og Ardjouma var små, fulgte familien lobi-folkets traditioner. Djumansi ved, at healerne i landsbyen bruger lobiernes fetish-figurer til at helbrede de syge med. Og Ardjouma er stadig stolt af, at han kan nogle lobi-danse. De har begge været med til lobiernes store fester. Den største hedder en djoro. Men nu er hele familien blevet kristne.

DJUMANSI OG ARDJOUMA

Vi mødte Djumansi og hendes familie første gang i LæseRaketten 2016 om Burkina Faso. Djumansi var 12 år og ville gerne være lærer. Ardjouma var 7 år, og han var god til at skyde med slangebøsse.

Det sker ofte, at folk skifter fra den ene religion til den anden i Burkina Faso. Djumansi og Ardjouma kan godt lide, at de selv kan vælge. Og de kan godt lide at gå i kirke om søndagen.

Familien er stadig bønder

Når Djumansi er færdig med at hente vand, kalder arbejdet i marken. Der er meget arbejde i majsmarken, når de skal så, luge og høste. Djumansis far har mistet sin ene arm i en ulykke for mange år siden. Derfor kan han ikke arbejde så meget, som han gerne ville. Så hele familien må hjælpe til.

Selv om familien har fået et nyt hus, er de ikke flyttet langt væk. De bor tæt på deres marker. Men jorden er udpint, og der kommer færre afgrøder år for år, fortæller Djumansis far. Det regner ikke som før, og jorden er meget tør. Det gør det svært for familien at skaffe nok mad og tjene penge på at sælge deres majs og geder.

Djumansi og Ardjouma står sammen med deres far og mor, Dimané og Bourobar. Bag ved dem er familiens marker, hvor de dyrker majs, hirse, durra og bønner.

Når Djumansi og hendes søster har hentet vand, hælder de det ned i en stor krukke på familiens gårdsplads.

Den dårlige jord skaber konflikter

Da Djumansi var lille, var Burkina Faso et fredeligt land. Der var mad nok, og folk følte sig trygge. Djumansis far fortæller, at den udpinte jord og mangel på mad skaber voldelige konflikter i landet. I nord breder ørkenen sig, og jorden tørrer ud. Nogle steder bliver man uvenner inden for den samme landsby. Andre steder i landet slås folk fra forskellige etniske grupper om jorden. Nomadefolk, der tidligere drev deres dyr omkring, er nu forfulgt. Folk slås om, hvem der har ret til den jord, nomadernes dyr græsser på.

Djumansi vil være frisør

Da Djumansi var 12 år, drømte hun om at blive lærer. Hun var især glad for natur og teknik i skolen. Men Djumansi måtte droppe ud i 5. klasse. Familien havde ikke længere råd til at betale for

Djumansi er i lære som frisør. Hun er tålmodig og øver sig. Hun kan rigtig godt lide at lave fletninger.

hendes skole. Selvom det er gratis at gå i skole i Burkina Faso, er der mange familier, der ikke har råd til at sende deres børn i skole. Det koster penge at købe bøger, hæfter og blyanter. Og flere steder skal man også have en skoleuniform.

I dag er Djumansi stadig gode venner med Antoinette, ligesom hun var for fem år siden. De to ses, så ofte de kan. Men Djumansi har travlt. Hun er i lære som frisør. Djumansis tante hjalp hende med at finde en læreplads. Hun er kommet i lære hos Awa, som har været frisør i fem år.

Djumansi arbejder hos Awa hver dag undtagen i regntiden, hvor der er meget arbejde i marken. Mens hun er i lære, arbejder hun gratis. Sådan er det at være elev. Men Djumansi får lov at spise med hos Awa. Det er hendes løn. Awa synes, at Djumansi er en meget dygtig og flittig elev. Hun er meget glad for Djumansi, og det er kunderne også. Når der er mange kunder, får Djumansi både lov til at klippe og flette deres hår. Hun kan især godt lide at lave de flotte, helt tynde fletninger.

Djumansi er glad for at være hos Awa. Hun vil gerne blive rigtig dygtig. Hun drømmer om at åbne sin egen frisørsalon en dag. Hun vil også gerne oplære andre unge i at blive dygtige frisører.

Ardjouma vil gerne i skole igen

Ingen af familiens fem børn går i skole længere. Kun Djumansis yngste bror, Ardjouma, kan måske nå at komme tilbage i skole igen, hvis familien får råd. Det håber de stadig på.

Ardjouma er 12 år. Han måtte droppe ud af skolen i 1. klasse. Ardjouma kunne godt lide at gå i skole og vil gerne tilbage. Selv når de havde prøver, syntes han, at det var sjovt. Nu hjælper han i stedet til i marken hver dag. Og så passer han familiens geder og får.

Ardjouma har fire gode venner. De spiller ofte fodbold. Og så går de på jagt med deres slangebøsser. Det er spændende, og det sidrer i kroppen, når de ligger på lur. Ardjouma jubler, hver gang han rammer plet. De skyder efter fugle og aber. De holder dyrene væk fra marken, så de ikke spiser de majs, som familien skal leve af.

Ardjouma passer familiens får og geder. Han passer også sin egen mark.

Hver morgen hjælper Ardjouma sin far i marken. Nogle gange tjener de lidt penge ved at arbejde på naboernes marker.

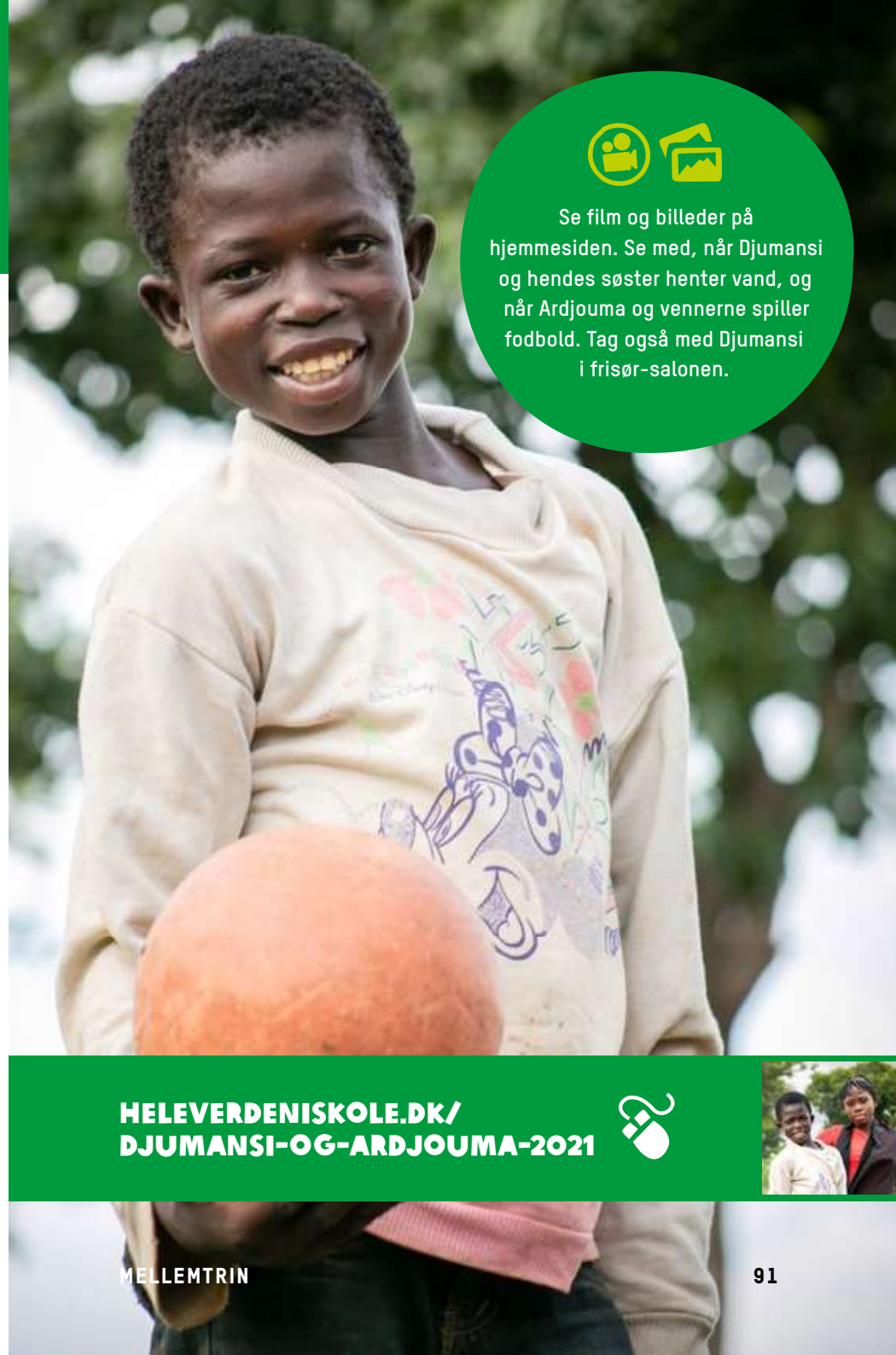
Ardjouma kan godt lide majsager, som de laver af majs fra marken. Men han har også sin egen lille mark. Her dyrker han tomater og auberginer. De smager dejligt, og det er en god hjælp til familiens måltider.

Den yngste af fem søskende

Når Ardjouma ikke arbejder i marken, hjælper han sin far. Ardjouma sørger for at være hjemme, så hans far kan bede ham om hjælp, når han har brug for det. Noget af det bedste, Ardjouma ved, er at gå i marken med sin far – bare de to. De taler ikke så meget sammen, men det er dejligt at være der samtidig. Han vil gerne hjælpe sin far med alt, hvad han kan.

Ardjouma kunne også godt lide at være sammen med sin bedstefar. Men for kort tid siden døde han. Ardjouma blev meget ked af det. Han tænker ofte på bedstefaren og savner at snakke med ham. Bedstefaren havde levet et langt liv, og Ardjouma lærte mange ting af ham.

Nogle dage synes Ardjouma, det er hårdt at være den yngste. Hans ældre søskende driller ham. Og de overlader deres pligter til ham. Men det er også godt at have ældre søskende. De passer på ham, og han ser op til dem. Ardjouma vil gerne være mekaniker. Hans storebror har lovet at lede efter et værksted inde i den nærmeste store by, Gaoua, hvor han kan komme i lære. Ardjouma håber, at det lykkes. Men allermest håber han på, at familien får råd til at sende ham i skole igen.

Se film og billeder på hjemmesiden. Se med, når Djumansi og hendes søster henter vand, og når Ardjouma og vennerne spiller fodbold. Tag også med Djumansi i frisør-salonen.

HELEVERDENISKOLE.DK/
DJUMANSI-OG-ARDJOUA-2021

